

Збереження культурної спадщини в умовах війни: відбулося виїзне засідання підкомітету з питань інформаційної політики та європейської інтеграції

6.5.2026 - Прес-служба Апарату Верховної Ради України | Verkhovna Rada Ukrainy

У місті Дніпро 1 травня відбулося виїзне засідання підкомітету з питань інформаційної політики та європейської інтеграції Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики.

У вступному слові голова Комітету Микита Потураєв та голова підкомітету, заступниця голови Комітету Євгенія Кравчук окреслили ключові виклики для сфери культури в умовах повномасштабної війни.

Серед пріоритетів — евакуація музейних цінностей, збереження культурної спадщини та підтримка працівників галузі, передусім у прифронтових регіонах.

Важливою темою для обговорення стала евакуація та належне збереження культурних цінностей. У своєму виступі Перший заступник Міністра культури України Іван Вербицький зазначив, що сьогодні в Україні вже сформовано нормативну базу, яка чітко регламентує процес переміщення музейних фондів із небезпечних територій, зокрема із 50-кілометрової зони від лінії бойових дій. Для комунальних закладів процедуру спрощено — рішення ухвалюють обласні військові адміністрації без додаткових погоджень із центральними органами влади. Водночас головним викликом залишається не саме переміщення, а створення належних умов для зберігання експонатів. Йдеться про забезпечення стабільного температурного режиму, вологості та відповідної матеріально-технічної бази. У цьому контексті Дніпропетровська область фактично виконує роль ключового хабу для релокованих культурних інституцій.

Про актуальні виклики у Дніпропетровській області поінформувала заступниця голови Дніпропетровської обласної адміністрації Ірина Грицай. За її словами, внаслідок обстрілів у регіоні пошкоджено або зруйновано понад сотню об'єктів культури, а потреба у відновленні вже сягає сотень мільйонів гривень. Водночас галузь переживає серйозну кадрову кризу. Попри все, культурна сфера демонструє здатність до адаптації — активно впроваджуються цифрові рішення, зокрема 3D-сканування музейних фондів, а також розвиваються проєкти арттерапії для ветеранів і внутрішньо переміщених осіб.

Учасники засідання окреслили також стратегічні пріоритети на майбутнє. Серед них — підготовка нового законодавства щодо спрощення процедур евакуації та тимчасового вивезення культурних цінностей за кордон для реставрації чи експонування. Важливим кроком має стати створення координаційного центру, який оперативно реагуватиме на потреби музеїв і громад. Окремий акцент зроблено на розширенні співпраці з міжнародними партнерами — для залучення фінансування, закупівлі необхідного обладнання та проведення відновлювальних робіт.

Зазначалося, що питання безпеки залишається актуальним: облаштування укриттів у закладах

культури є обов'язковою вимогою для забезпечення їхньої роботи навіть в умовах воєнного стану. Адже сьогодні культура відіграє ключову роль у збереженні спадщини, підсиленні стійкості суспільства та підтриманні його ідентичності навіть у найскладніші періоди.

У засіданні підкомітету взяли участь народні депутати України Микита Потураєв, Ірина Констанкевич, Євгенія Кравчук, Микола Княжицький та Юрій Павленко. Також на заході були присутні Перший заступник Міністра культури України Іван Вербицький, заступниця голови Дніпропетровської обласної адміністрації Ірина Грицай, заступник голови Донецької обласної військової адміністрації Олександр Шевченко, представники Запорізької та Луганської обласних державних адміністрацій, а також керівники закладів культури та інші учасники.

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/272657.html